

5ος Διαγωνισμός εκφραστικής ανάγνωσης στα γαλλικά με θέμα: Ιστορίες μυστηρίου & φαντασίας

1. Εισαγωγή

Η αναγνωστική πράξη στη λογοτεχνία, εκτός από την αισθητική απόλαυση που προσφέρει, αναδεικνύει την επικοινωνιακή διάδραση του αναγνώστη με το κείμενο. Η μέθεξή με το σύμπαν του κειμένου, πεζού ή ποιητικού, προκαλεί τη συγκινησιακή διέγερση και ενεργοποιεί την ενσυναίσθηση. Η “συνάντηση,” με τις οπτικές με τις οποίες η πραγματικότητα αφομοιώνεται και ερμηνεύεται και η πρόταση του κόσμου που το κείμενο αποκαλύπτει αποβαίνουν μέσω αυτοσυνείδησης, αυτογνωσίας, ενδοσκοπήσης, διαμόρφωσης προσωπικής βιοθεωρίας και αξιακού συστήματος.

Η επικοινωνιακή λειτουργία της λογοτεχνικής ανάγνωσης ολοκληρώνεται όταν η μοναχική ανάγνωση συμπληρώνεται με την εκφραστική ανάγνωση σε ακροατήριο. Οι δεξιότητες επικοινωνίας που καλλιεργεί η δημιουργική προφορική έκφραση και η συνακόλουθη ενεργητική-προσεκτική ακρόαση ενθαρρύνουν την εκδήλωση και διερεύνηση σκέψεων και συναισθημάτων. Διαμορφώνεται η αναγκαία υποδομή που καλλιεργεί τη γνωριμία των συνομιλητών και η μεταξύ τους οικειότητα ενδυναμώνει το άτομο να αναπτύξει αυτοπεποίθηση στη διατύπωση και διαπραγμάτευση γνώμων.

2. Τι είναι η ερμηνευτική ανάγνωση

Η εκφραστική ανάγνωση είναι η προσπάθεια να αποδώσει κανείς –και να μεταφέρει στον ακροατή–όχι μόνον το κείμενο που διαβάζει, αλλά και την ερμηνεία του. Για τον λόγο αυτό, για να διαβάσει κανείς εκφραστικά πρέπει να έχει κατανοήσει ουσιαστικά:

- το νόημα του κειμένου
- την ατμόσφαιρά του
- το θεματικό πυρήνα
- τα κύρια / δευτερεύοντα στοιχεία
- τους χαρακτήρες
- τα συναισθήματα
- το σκοπό του συγγραφέα

Όσο πληρέστερα κατανοεί κανείς, αλλά και όσο περισσότερο αγαπά ένα κείμενο, τόσο καλύτερα μπορεί να το αποδώσει με τη φωνή του, δηλαδή να το διαβάσει ερμηνεύοντάς το. Η εκφραστική ανάγνωση απαιτεί την προσωπική συμβολή του αναγνώστη.

3. Πώς την πετυχαίνω;

Κύριο μέσο: **Η ΦΩΝΗ:**

- χρωματισμός της φωνής
- τόνος / ύφος
- ένταση φωνής
- ρυθμός
- επιβράδυνση / επιτάχυνση
- μικρές ή μεγάλες παύσεις
- ξαφνικές διακοπές
- επαναλήψεις
- αλλαγή προφοράς

Άλλα μέσα:

- η έκφραση του προσώπου
- το βλέμμα
- η κίνηση του κεφαλιού

Με άλλα λόγια **ανάγνωση = ουδέτερη μεταφορά ενώ ερμηνευτική ανάγνωση = απόδοση, ερμηνεία.**

ΠΡΟΣΟΧΗ

Η ερμηνευτική ανάγνωση δεν είναι αναπαράσταση, δεν είναι δραματοποίηση. Οι χειρονομίες ή οι μετακινήσεις με τις οποίες εκφράζονται οι ηθοποιοί, δηλαδή η θεατρική παρουσίαση ενός κειμένου αλλοιώνει το χαρακτήρα της ανάγνωσης και γι' αυτό πρέπει να αποφεύγεται.

Όταν διαβάζει κανείς μπροστά στο κοινό, πρέπει να έχει οπτική επαφή με το ακροατήριο, πρέπει να δείχνει ότι το κείμενο έχει συγκεκριμένο αποδέκτη. Επιτρέπεται λοιπόν - ή και επιβάλλεται - να κοιτάζει κατά καιρούς το κοινό, σηκώνοντας τα μάτια από το κείμενο. Δεν πρέπει όμως σε καμιά περίπτωση να δίνει την εντύπωση ότι έχει αποστηθίσει το κείμενο ή ότι το παρουσιάζει θεατρικά.

4. Πώς θα διαλέξω το κατάλληλο κείμενο;

- Όταν το κείμενο έχει μια σχετική αυτονομία, είναι πιο κατανοητό και πιο ενδιαφέρον.
- Η ανάγνωση συνήθως διαρκεί λίγα λεπτά. Το κείμενο δεν θα πρέπει να είναι εκτενές για να μην αποβεί κουραστικό ούτε όμως και πολύ σύντομο που ίσως αδικηθεί σε σύγκριση με τα υπόλοιπα.
- Ο βαθμός δυσκολίας του κειμένου δεν αποτελεί από μόνο του κριτήριο πρόκρισης. (Βασικό κριτήριο είναι η επιτυχία της απόδοσης).
- Σύνθετα κείμενα πλούσια σε λεπτές αποχρώσεις επιτρέπουν στον υποψήφιο να εκμεταλλευτεί το σύνολο των δυνατοτήτων του.
- Υποχρεωτικά αναφέρονται ο συγγραφέας και ο τίτλος του βιβλίου.

Θετικά αξιολογούνται:

- η σαφήνεια
- η περιεκτικότητα
- η πρωτοτυπία
- η σύνδεση με το θέμα του διαγωνισμού

5. Πώς γίνεται η παρουσίαση;

Ο διαγωνιζόμενος κρατάει το βιβλίο ή φωτοτυπία του κειμένου του. Ανεβαίνει στη σκηνή και χρησιμοποιεί μικρόφωνο. Απέναντί του βρίσκεται το κοινό (η κριτική επιτροπή και ακροατήριο μαθητών).

6. Γιατί ιστορίες μυστηρίου;

Στον 5^ο διαγωνισμό εκφραστικής ανάγνωσης στα γαλλικά, προτείνουμε στους συμμετέχοντες να διαβάσουν στην τάξη τους ιστορίες μυστηρίου: Ιστορίες απρόβλεπτες, ασυνήθιστες, που, ίσως, συμβαίνουν γύρω μας, αλλά ποτέ δεν μαθαίνουμε γι' αυτές τίποτε... Ιστορίες μυστηρίου, γραμμένες από μάστορες του είδους - την Άγκαθα Κρίστι, τον Κάρολο Ντίκενς, τον Ιούλιο Βερν, τον Ζωρζ Σιμενόν κλπ. Ο κάθε συγγραφέας με το δικό του τρόπο, αλλά όλοι εξίσου εκπληκτικά και απaráμιλλα, μας περιγράφουν με ζωντάνια τις σκοτεινές πλευρές και το μυστήριο της ανθρώπινης ψυχής, που κανείς ποτέ δεν μπόρεσε να καταλάβει απόλυτα.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Ανάπτυξη δημιουργικότητας, έμπνευσης και φαντασίας
2. Εκπαίδευση στις τεχνικές κατανόησης κειμένου, αφήγησης, δημιουργικής γραφής ιστοριών, εικονογράφησης,
3. Αναγνώριση και διαχείριση συναισθημάτων εαυτού και άλλων,
4. Ταύτιση με ήρωες/ηρωίδες μυθιστορημάτων μυστηρίου και αποφόρτιση αρνητικών συναισθημάτων μέσα από παιχνίδι ρόλων,
5. Διαχείριση συναισθηματικών συγκρούσεων, αποδοχή διαφορετικότητας εαυτού και άλλου.

Στον φετινό διαγωνισμό, η ανάγνωση ιστοριών μυστηρίου και φαντασίας σε γαλλική γλώσσα αποτελεί μια εκπαιδευτική πράξη που περικλείει όλους τους παραπάνω στόχους, αλλά συγχρόνως δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να διαβάσουν ιστορίες που εξάπτουν τη φαντασία τους και τους βοηθούν να ανακαλύψουν την απόλαυση της ανάγνωσης και να την μοιραστούν με το κοινό τους.

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει για την τάξη του οποιοδήποτε μυθιστόρημα ανάλογα με το επίπεδο και τις προτιμήσεις των μαθητών του. Μια ιστορία μυστηρίου από τον τίτλο της και μόνο δημιουργεί συγκεκριμένες προσδοκίες στο μαθητή-αναγνώστη. Η επιλογή του τόπου και του χρόνου (νύχτα, σκοτάδι, απομονωμένο μέρος, παλιό σπίτι κλπ), η δημιουργία της κατάλληλης ατμόσφαιρας (άνεμος, ομίχλη, περίεργοι ήχοι, κλπ), ένα αφηγηματικό στοιχείο που προκαλεί ενδιαφέρον και αποτελεί μοχλό της εξέλιξης (ένα ημερολόγιο, ένα παλιό βιβλίο, μια

προφορική ιστορία, μια ταινία, κλπ), οι αντιδράσεις των προσώπων, καθώς και το τέλος που είναι αναμενόμενο ή αποτελεί μια ανατροπή όσων περιμέναμε, αποτελούν πολύτιμα εργαλεία στα χέρια του καθηγητή.

Η ανάγνωση και κατανόηση του κειμένου μπορεί να γίνει στην τάξη ανά ομάδες με τεχνικές κατανόησης γραπτού και προφορικού λόγου (αντιστοίχιση, συμπλήρωση κενών, quiz κ.α.) και τέλος να ακολουθήσει δραματοποίηση ή να δοθεί κάποιο άλλο τέλος στην ιστορία που διαβάστηκε χρησιμοποιώντας τεχνικές δημιουργικής γραφής. Οι μαθητές καλούνται να αποδώσουν με την ανάγνωση του μυθιστορήματος, με παραστατικό τρόπο και με την ανάλογη έκφραση στα γαλλικά την ιστορία και το περιεχόμενο του κειμένου.

ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό έχουν μαθητές δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων ξεκινώντας από την στ' τάξη του Δημοτικού μέχρι την Β' τάξη του Λυκείου ανεξαρτήτως επιπέδου γνώσης της γαλλικής γλώσσας. Στο διαγωνισμό μπορούν να συμμετάσχουν και μαθητές που έχουν ως μητρική τους γλώσσα τα γαλλικά, διαγωνιζόμενοι σε ξεχωριστή κατηγορία.

Κάθε σχολείο μπορεί να πάρει μέρος με 1- 4 μαθητές ανά τάξη στις παρακάτω κατηγορίες διαγωνιζομένων :

Α'κατηγορία: μαθητές στ' τάξης δημοτικού και α' τάξης γυμνασίου

Β'κατηγορία : μαθητές β' και γ' τάξης γυμνασίου

Γ'κατηγορία : μαθητές Α' και Β' τάξης λυκείου

Δ' κατηγορία : γαλλόφωνοι μαθητές γυμνασίου και λυκείου

Οι δύο πρώτοι σε βαθμολογία μαθητές **δημόσιου ή ιδιωτικού σχολείου** από κάθε τάξη θα συμμετάσχουν στον **Μεγάλο Τελικό**. Οι δύο επόμενοι σε βαθμολογία μαθητές **δημοσίου σχολείου** θα λάβουν μέρος στον **Μικρό Τελικό** ο οποίος και δημιουργήθηκε μετά από παρότρυνση των συναδέλφων με σκοπό να καλύψει στο μέγιστο τις ανάγκες των δημοσίων σχολείων. Και στους δύο τελικούς θα βραβευθεί ο/η μαθητής/τρια από κάθε τάξη που θα συγκεντρώσει τη μεγαλύτερη βαθμολογία.

Οι επιτροπές θα απαρτίζονται από καθηγητές γαλλικής. Στην τελική φάση, προσωπικότητες από το χώρο της γαλλικής εκπαίδευσης θα μας τιμήσουν με την παρουσία τους στην επιτροπή.

Οι διαγωνιζόμενοι καλούνται να διαβάσουν ένα απόσπασμα διάρκειας έως 3 λεπτών από το βιβλίο μυστηρίου και φαντασίας της επιλογής τους και θα βαθμολογηθούν σύμφωνα με τα παρακάτω κριτήρια :

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1.Επιλογή του κειμένου

2.Σωστή προφορά της γαλλικής γλώσσας

3. Εκφραστική απόδοση του κειμένου

4.Σκηνική παρουσία & ευχέρεια στην ανάγνωση

Η επιλογή του βιβλίου είναι ελεύθερη. Πριν ξεκινήσει ο διαγωνισμός ανάγνωσης η επιτροπή μπορεί να θέσει απλές διευκρινιστικές ερωτήσεις στο διαγωνιζόμενο στα ελληνικά ή στα γαλλικά σχετικά με την επιλογή και το περιεχόμενο του βιβλίου, χωρίς αυτό να επηρεάσει τη βαθμολογία της ανάγνωσής του.

Όλοι οι συμμετέχοντες θα λάβουν βεβαιώσεις συμμετοχής και οι διακριθέντες τα βραβεία τους.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί σε δύο φάσεις, ημιτελική (9.30-11.30) και τελική(12.30-15.00). Οι αγώνες θα γίνουν το **Σάββατο 28 Απριλίου 2018** στις εγκαταστάσεις της Ελληνογαλλικής Σχολής Καλαμαρί.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Τα σχολεία που επιθυμούν να συμμετάσχουν καλούνται να συμπληρώσουν τη δήλωση συμμετοχής μέχρι **25 Μαρτίου 2018** στην Ιστοσελίδα της Σχολής.

Τηλέφωνα επικοινωνίας : 2310 472115

Υπεύθυνοι επικοινωνίας: Μαρία Καμηλιέρη(mariakamilieri@yahoo.gr), Όλγα Άγγου (oangu@gmail.com)

Στη δήλωση συμμετοχής θα πρέπει να συμπληρώσετε τα παρακάτω στοιχεία:

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ-MAIL ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ